

PROSVE TA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2657 S. Lawndale av.

Office of publication: 2657 S. Lawndale av. Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XIII.

Cena lista je \$4.00.

Entered as second-class matter January 29, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., ponedeljek, 9. februarja (Feb. 9) 1920.

Subscription \$4.00 Yearly.

STEV.—NUMBER 33.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

JEKLARSKI DELAVCI NO- ČEJO MILOŠČINE, AMPAK ZAHTEVAJO PRAVICO.

MILOŠČINSKE DROBTINE Z MIZE PODJETNIKOV SO UKOVI ZA DELAVCE.

Miloščina ponižuje delavca na stopnjo prosjaka.

Pittsburgh, Pa. — Jeklarski trust ima svoj tiskovni biro, ki poroča večkrat o miloščini, ki jo deli jeklarski trust svojim delavcem. Tako poročila imajo namen dokaziti javnosti, da se jeklarski podjetniki brigajo za blagostanje svojih delavcev in da prikrivajo umazano stran izkoriščanja v jeklarnah.

Kako delavci sodijo o takih dohodkovnih činih od strani delodajalcev, je povedal M. F. Tighe, predsednik strokovne organizacije jeklarskih, železarskih in cin-karskih delavcev, ko je bil zaslišan pred senatnim odsekom.

“Paternalistične naprave v industriji, ki jih tolikrat naglašajo inkorporirani interesi, niso nič drugega kot velika veriga, ki uklepa uslužbenca, potiskujoča jih v pozicijo, da se nikdar ne zavedajo pravic ameriškega državljanstva, ki niso na prodaj,” je rekel M. F. Tighe, “kajti če on (uslužbenec) postane lastnik te lastnine, tedaj mora delati v tem podjetju se mora podvreči vsem razmeram, ki jih uvede uprava, da jih naloži njemu, kajti če on izgubi delo, koliko je pa zanj vredna ta lastnina?”

Ravnatoko odločno se je Tighe izrazil proti nestalnim plačilom, ki jih izplačujejo nekatera podjetja. Povedal je, da bi se morala ta doklada izplačati delavcu vsaki teden ali na vsaki plačilni dan kot meda in ne kot darilo ob gotovih casih. In ko ga je predsednik senatnega odseka vprašal, če delavci ne vprašujejo po darilih, je Tighe zopet odločno dejal, da delavci ne marajo daril.

Iz teh besed je razumeti, da delavci nečje prejmati daril iz rok tistih, za katere delajo, da se mno-ži njih premoženje, ker imajo vsa taka darila namen, še bolj priverzati delavca na podjetje.

Posamezne delavce ne more prav nič napraviti za odpravo takih daril, ki ga je ponižujejo. Če se posamezni delavec pritoži, da mu taka darila niso všeč in da za svoje pošteno delo zahteva tudi tako visoko mezo, da lahko preživi svojo družino spodobno, tedaj mu podjetnik pravi, da si lahko kje drugje poišče delo. Da se odpravijo take ponižujoče razmere za delavce, se morajo delavci organizirati, kajti podjetniki so organizirani, da varujejo svoje interese.

Železarski in jeklarski delavci imajo svojo strokovno organizacijo, toda veliko delavcev, ki delajo v železarski in jeklarski industriji, še ni prišlo do spoznanja, da se morajo organizirati, če hočejo zboljšati svoje žalostne življenjske razmere. Te brezbrizne tovarše morajo zavedni jeklarski in železarski delavci pritegniti v organizacijo, da se odpravijo paternalistične razmere v jeklarski in železarski industriji, kajti tistemu, ki dela ni treba prejemati miloščine, ampak ima pravico do poštenega zaslužka, s katerim lahko tako preživi sebe in svojo družino, kot se to spodobi za družino v Ameriki.

POVIŠANJE PRISTOJBINE ZA POTNE LISTE.

Washington, D. C. — Kongresnik Stephen G. Porter, predsednik zborniškega odseka za zunanje zadeve, je predložil predloga, po kateri se povisa pristojbina za potni list od enega na deset dolarjev, pristojbina za vidiranje potnega lista pa od enega dolarja na štiri dolarje. On pravi, če bo predloga sprejeta, se bodo dohodki povečali od dveh milijonov dolarjev na \$4,873,888.

ZDRUŽENE DRŽAVE BODO NESOLVENTNE KONCEM JUNILJA?

Chicago, Ill. — Kongresnik Rainey je dejal zadnjo soboto zvečer na shodu tukajšnje podružnice št. 4 Elkov, da vlada potroši dnevno sedem milijonov dolarjev več kot dobi v davkih in da bodo imele Združene države konec junija t. l. tri milijarde dolarjev deficita. Rainey je pr poročal, da je treba nehati z vsakim posojevanjem denarja Evropi.

AMERIŠKO DALAVSTVO V POLITIČNEM GIBANJU.

DELAVCI IN FARMARJI NA- STOPIJO SLOŽNO V VOLIL- NI KAMPANJI.

Nacionaliziranje železnic po Plumbovem načrtu bo igralo ulogo v volilnem boju.

Washington, D. C. — Znano je, da se je ustanovila delavska stranka po vzoru delavske stranke na Angleškem in v Avstraliji, ki zdaj povsod organizira svoje podružnice. Ravnatoko ni ostala tajnost, da so se farmarji organizirali v Nestranskarški ligi in da so bili zastopani na prvi konvenciji delavske stranke, ki se je obdržala lani v jeseni v Chicagu. Te stvari so bile znane voditeljem starih političnih strank — demokratične in republikanske — vendar jih pa niso vznemirjale, ker so vedno še upali, da se nekaj zgodi, kar odvrne od njih novo politično nevarnost. Čakali so, kaj poroča ekskluzivna Ameriška delavske federacije, ker ti političarji starih strank niso opazili znamenj na steni in zategadelj še vedno sanjajo, da se ljudstvo da voditi na konope in da glasuje, kakor mu ukažejo odzgoraj.

Zdaj je spregovorila tudi ekskluzivna Ameriške delavske federacije, spregovorili so saj voditelji strokovno organiziranega delavstva, ki bivajo v Washingtonu. Ti voditelji so rekli, da bo prihodnji volilni boj imel samo dvojno lice. Te besede se dajo tolmačiti tako, da bo volilec predložen samo vprašanje: ali so zato, da bodo tisti, ki delajo, imeli svoje zastopstvo v kongresu in drugih postavo-dajnih zborih, ali pa tisti, ki nasprotujejo delavnemu ljudstvu.

“New Majority”, glasilo delavske stranke, je nedavno definiralo besede delavce, da je delavec vsakdo, ki mora delati z rokami ali umom, da se preživi. In po take tolmačenju besede delavce se pridružujejo voditelji strokovno organiziranega delavstva v Washingtonu, kajti list Labor, o-ficijelno glasilo za nacionalizacijo ameriških železnic po Plumbovem načrtu, pozivlje devetdeset milijonov ameriških delavcev in farmarjev, da se politično organizirajo, in da izvolijo svojo kvoto kongresnikov pri jesenskih volitvah. Uvodnik pravi, da bi moralo biti najmanj dve sto zastopnikov delavcev in farmarjev v kongresu, mesto advokatov in bankirjev, trustovskih baronov in rudniških podjetnikov, ki sedaj sede v njem. Uvodnik obsoja, da se železnice vrnejo privatnim lastnikom, splošno vojaško vežbanje, intervencijo v Mehiki in novo vele-trajniško predlogo in predlogo proti tujcem in take predloge, ki prepovedujejo delavcem stavkati.

(Dalje na 2. strani.)

NEODVISNI SOCIJALISTI V NEMČIJI BI IZROČILI VSE ZAHTEVANE NEMCE

Lloyd George je proti vsakemu olajšanju zahteve za nemške zločince.

SVICA JE PRIPRAVLJENA DATI NEUTRALNO SODIŠČE.

Berlin, 8. feb. — Vsi nemški listi brez izjeme obsojajo zavezniško listo obtoženih vojnih zločincev in soglašajo, da je izročitev obtožencev nemogoča. Pojasniti je pa treba, da so glasila neodvisnih socialistov in spartakovcev suspendirana od zadnjih izredov. “Die Freiheit” in “Rote Fahne” ne izhajata več od 13. januarja in zato ne more radikalna stranka podati svojega mnenja v javnosti. Osebnih intervju z Viljemom Dittmanom, ki je po smrti Hanseja voditelj neodvisnih socialistov, je udeležiti sledeče:

Dittmann je izjavil: “Govorice, da bi se sedanja vlada rezignirala, so velik bluf. Vlada ne bo rezignirala, ker eksistira na samem blufu. Večinski socialisti, klerikale in takozvani demokratje se lažejo, ko pravijo, da ni Nemce, ki bi prijel obtožene vojne zločince in jih poslal pred zaslišeno sodišče. V Nemčiji je čez milijon delavcev, ki so pripravljeni aretirati zahtevane zločince in jih izročiti kasni.”

Tako je dejal Dittmann. V Nemčiji je res dovolj ljudi, ki jim je vseeno, kaj se zgodi s kajzerjevim sinovi, generali in drugimi belimi stališči, pa tudi v sedanjem manevru vlade vidijo le novo nesrečo in kaos. Oni so zato, da se zločinci kaznujejo, ki so povzročili vojno, pa naj jih kaznuje Nemčija ali kdorkoli.

Pariz, 7. feb. — Lloyd George je proti vsakemu zaključku, ki bi olajšal zahtevo za izročitev obtoženih Nemcev. Nota, ki jo hoteli zavezniški poslanci poslati v Berlin, če zdaj čaka v Parizu. George je ni odobril. V Parizu so radovedni, zakaj Anglija vztraja, da dobi v roke Hindenburga, Ludendorfa in ostale obtožence.

Berlin, 7. feb. — Nemška vlada bo vsekakor apelirala na entento, da se naj obravnava proti vojnim zločincem vrši pred nevtralnimi sodiščem v Švici. Nekateri nemški uradniki imajo zagotovila, da bo Švica drage volje aranžirala sodišče.

Ženeva, Švica, 7. feb. — Tukaj javljajo, da bo švicarska vlada posnemala Holandijo in ne bo izročila obtoženih Nemcev, ki zdaj bivajo v Švici. Med temi je tudi bivši bavarski kronprinč Ruprecht.

TAKOZVANI BOLJŠI LJUDJE MED SABO; ZDRAVNIK JE UBIL ADVOKATA.

Hartselle, Ala. — Zdravnik dr. R. S. Roberson je ustrelil znane- ga, advokata in legistaturnega poslanca Porter M. Brindleyja. Sprla sta se na cesti in ker so se zdravniku najbrž zdeli argumenti z besedami premalo tehtni, je segel po samokresu in ubil advokata. Nekateri ljudje pravijo, da je advokat hotel tudi argumentirati s samokresom, pa da ga je zdravnik prehitel, čeprav navadno advokate argumentirajo le z jezikom.

Zdravnik je po storjenem uboju zbežal in zdaj ga love pomožni šerifi po okolici.

ŽELEZNIŠKI DETEKTIV USTRELJEN.

Columbus, O. — Charles Thurston, detektiv na pennsylvanski železnici, je bil ponoči ustreljen na železniškem kolodvoru. Zadet je bil osmerkrat v hrbet in po sodbi zdravnika je smrt nastopila takoj. Premikali so ga naši kakšne tri ure po izvršenem umoru.

WILSON JE PREPREČIL KOMPROMIS GLEDE NA MIROVNO POGODBO.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je pisal senatorju Hitchcocku, da naj demokratje odločno oponirajo proti vsem predlogom Lodgeja, ki branijo, da ne bi mogle Združene države pomagati tujim državam v kontroverzi kakor določa 10. člen ustave lige narodov. Iz tega sledi, da kompromisa ne bo, če se bodo demokratje držali Wilsonovega nasveta.

ŽELEZNIČARJI GROZE Z GENERALNO STAVKO.

Železniški ravnatelj Hines je od-rekel železničarjem vsako povišanje plače.

PROŠNI DELAVCI SO PODALI SVARILO.

Washington, 8. feb. — Vladni železniški ravnatelj Hines je večeraj odgovoril zastopnikom železničarskih organizacij, da železničarji ne dobe nobenega povišanja plače, priporočil pa je, da se zaveda meze prepusti posebnemu odboru, ki naj obstoji iz enakega števila zastopnikov unif in železniških družb. Železničarji so od-molili priporočilo.

Položaj je zelo resen in v 72. urah morda izbruhne generalna stavka na železnicah, razun ako predsednik Wilson poseže vmes in na kak način odvrne krizo.

Detroit, Mich. — Allen E. Barker, predsednik organizacije železniških prošnjih delavcev in delavniških težakov, je odobril sklep, da se proglasi splošna stavka prošnjih delavcev in delavniških težakov, če ne dobe ti delavci povišanje meze. Stavba stoji v veljavo šele po sedmih dneh, kajti v Washingtonu se zdaj vrši konferenca, na kateri pretresajo zahteve teh delavcev. Odvisno je torej od zaključkov te konferen-ce, če pride do stavke.

Odborniki organizacije pravijo, če pride do stavke, da bo akcija popolnoma neodvisna od drugih železničarskih organizacij, toda jasno je, da bo ostalo tudi drugih železničarjev veliko. doma, ker vlaki ne morejo voziti, ako niso izvršena popravila na železniških progah. Odborniki organizacije ostanejo tukaj in upajo da pride do sporazuma in ne do stavke. Neki odbornik je dejal, da so prošni delavci najslabše plačani in da nikakor ne morejo izhajati s sedanjo mezo v tej draginji, zaradi tega upa, da bo železniška uprava to upoštevala in rešila mezdno vprašanje pravično.

Organizacija šteje tri sto tisoč članov.

ČUDEŽI! — CENA TUCATA JAJC JE PADLA NA 57c.

New York, N. Y. — Tržno poročilo pripoveduje skoraj o neverjetnem čudežu. Cena za tucat kokošjih jajc je padla v trgovini na debelo na 57c. Nekateri trgovci so pa tako optimistični, da preokujejo, da bo cena padla na 50c še v tem tednu.

Seveda ni prav nič čudežnega, da padajo cene kokošjih jajc. Kokoši so priče nositi in veletrgovci hočejo založiti svoje hladne shranbe s kokošimi jajci, ki so jih kupili po nizki ceni. Da se ode-rejo farmarji, je treba hitro znižati cene, ko prihaja spomlad, da se oderejo konzumenti, je pa treba cene naviti navzgor, ko prihaja jesen. Ta igra se ponavlja vsako leto.

LETALEC JE PONESREČIL.

San Antonio, Tex. — Kapitan Field E. Kindley je padel iz visoci-ne petdeset čevljev z letalom na tla. Obledel je mrtev. Nezgoda se je dogodila pri letalskih vajah. Letalo je padlo nanj, tako da je obledel pod njim, obenem je pa začela goreti tudi njegova obleka.

Ententa pošlje nov ultimatum Jugoslaviji.

Anglija in Francija sta dostavili belgradski vladi uradno besedilo london-skega pakta. Iz Pariza poročajo, da bo morala Jugoslavija izbirati med Nitti-jevim načrtom in londonko pogodbo.

Belgrad, 8. feb. — Angleški in francoski poslanik sta večeraj izročila Ljubi Davidoviču, jugoslo-vanskemu ministrskemu predse-dniku, izvod londonkega pakta, katerega je Jugoslavija zahteva-la v svoji zadnji noti.

Pariz, 8. feb. — Tukaj poroča-jo, da bosta Anglija in Francija dostavili Jugoslaviji uradni tekst londonkega pakta, glede katerega je jugoslovanska vlada omeni-la v zadnji noti, da ga še ni vide-la. Razume se, da bosta angleški in francoski poslanik v Belgradu, ko izročita londonki pakt, imela navodilo, da obenem dostavita jugoslovanski vladi sledeči ulti-matum: Jugoslavija mora spre-jeti načrt Italije brez važnih sprememb, ako ne, tedaj bo izve-den londonki pakt v celoti.

Nekateri zavezniški diplomatje upajo, da Jugoslavija sprejme Nittijev načrt za rešitev jadranskega vprašanja nakar bo Italija pripravljena sprejeti gotove mo-difikacije, ki se ne smatrajo vital-nim.

DEKLICA JE PODLEGLA OPEKLINAM.

Martinsburg, W. Va. — 10-let-na Gladys Bell se je približala peči in naenkrat je bila v ognju. Preden so domače pogasili obledo, je deklica zadobila tako hude opekline, da jim je podlegla v strašnih mukah.

GROBARJI SO ZMAGALI V STAVKI.

New York, N. Y. — Na Kalva-rijskem pokopališču je zastavkalo sto petdeset grobarjev. Zahtevali so povišanje meze, toda pokopa-lišna uprava je odklonila njih zahtevo. Grobarji so ostali lepo doma in ker ni bilo nikogar, ki bi prevzel stavkokoško delo, so se je uprava po štirih dneh podala. Priznala jim je pet in sedemdeset centov na dan povišanja.

KRAVA JE REŠILA ŽIVLJE NJE DRUŽINI.

New York, N. Y. — Na meji Egg Harborja je krava rešila živ-ljenje William Fosterju, njegovi soprogi in njegovim petim otro-kom. Bilo je okoli dveh ponoči, ko je mukanje krave prebudilo farmarico iz spanja. Ko je šla gledati, zakaj krava muka, je opazila, da je hiša v ognju. Hitro je zbudila svojega soproga in otroke, da so zapustili hišo, ki je pogorela do tal.

KONČNI SEZNAM AMERI- ŠKIH IZGUB V VOJNI.

Washington, D. C. — Seznam izgub ameriške armade in morna-rije v vojni v Nemčiji je zdaj po-polen. Vseh izgub je 293,070, ki se dele; Ubilih na suhem in morju 34,844 moč; umrli za ranami 13,960; umrli valed drugih vzro-kov 5102; umrli valed boleznih 23,738. Ranjenih v bitkah je bi-lo 216,423 moč in 85% je ozdra-velo. Pogrešajo se samo še trije vojaki in vojni department je iz-gubil vsako upanje, da jih izle-di. Najbrž so bili razstrejeni v atome ali se pa kje skrivajo.

VREME.

Jutri hladneje, severozapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 38, najnižja 34. Solčni izhod 6:54, zahod 5:15.

ANGLIJA IN RUSIJA SE POGAJATA ZA MIR.

Ententa je spoznala, da je trgo-vina z Rusijo nemogoča brez priznanja sovjetov.

BOLŠEVIKI UJELI SAVRE- NIŠKE MISLIJE V SIBIRIJI.

Kopenhagen, 8. feb. — Maksim Litvinov, tukajšnji zastopnik sovjetske Rusije, je večeraj prejel poročilo iz Moskve, da so rdeči ujele angleške, francoske in italijanske mislije v Sibiriji. Po-jasnjeno pa ni, kakšne so te misli-je in v katerem mestu so bile uje-te. Poročilo dostavlja, da se u-jetnikom dobro godi.

London, 8. feb. — “Daily Mail” je prejela depešo iz Vladivosto-ka, da so ameriški pomorščaki in-tervenirali, ko so hoteli Japonci preprečiti ujetje generala Roza-nova, Kolčakovega pristala, po socialnih revolucionarjih. Depe-ša, ki je datirana 1. februarja, nadaljuje, da je Romanov končno ušel in ušel zavetje na japonski bojni ladji v vladivostski luki.

Varšava, Poljska, 8. feb. — Poljska vlada je odgovorila sovjetski Rusiji, da je prejela mi-rovno ponudbo z dne 29. januar-ja 1920 in da zdaj raspravlja o pogojih nakar odgovori v kra-tkem, dali sprejme ponudbo. Ko se je izvedelo, da zavezniški ne nasprotujejo mirovnemu pogaja-nju, so poljski listi pričeli pisa-ti ugodno za mir.

Pariz, 8. feb. — Zastopniki ru-ske kooperativne unije v Fran-elji in Angliji so odpotovali v Mo-skvo, da aranžirajo vse potrebno za otvoritev trgovine.

London, 8. feb. — Iz Moskve zopet poročajo o novih zmaga-h rdečih armade. Sovjetske četa so skupirale — Krasnovodsk na vzhodni obali Kaspijskega morja in Blagodarnoje, 50 milj vzhod-no od Stavropole v Kavkaziji. Rdeče čete prodirajo na vsej črti na obrežju Črnega morja in so še 20 milj od Odese.

Stockholm, 8. feb. — “Svenska Dagbladet” je objavil izjavo Adolfa Joffeja, načelnika sovjets-ke mirovne delegacije v Dorpa-tu, ki je dejal, da se že vrše mi-rovna pogajanja med Anglijo in sovjetsko Rusijo.

Pariz, 8. feb. — Zavezniški di-plomatje so izvedeli na svoje ve-liko začudenje, da je njihov sklep za odpravo blokade in delno iz-menjavanje blaga s sovjetsko Ru-sijo neizvedljiv, ako entente države ne sklenejo miru z moskov-sko vlado in pripoznajo ruskih sovjetov. Ruske kooperativne, s katerimi se ima vršiti trgovina, so pod absolutno kontrolo sovjetov in vsako delovanje s kooperativ-nimi društvi je nemogoče brez poslovanja s sovjeti samimi. Za-vezniški so mislili, da so koopera-tivne avtonomne v svojem gospo-darstvu in da se pri trgovanju z njimi ne bo treba ozirati na sov-jetsko vlado. Zdaj so pa na pri-hodnji seji zavezniških ministr-skih predsednikov se bo moralo razpravljati, dali se preklicale sklep za izmenjavanje blaga, ali se skle-ne mir s sovjeti.

Kakor zdaj stvar stoji, mora biti mir ali pa ne bo trgovina. Vsa znamenja kažejo, da bo mir. An-glija je za mir. Sovjetski zastop-niki so že v Londonu, kjer se po- (Dalje na 2. strani.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (Izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 na pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 na pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (Januarja 31-20) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Posvetite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

KRIŽEV POT GORIŠKIH SLOVENCEV.

Ob času svetovne vojne smo mnogo čitali o ubogi Belgiji, ki jo je pestil nemški militarizem, o ubogi Armeniji, v kateri so gospodarili divji Kurdi, ni pa bilo slišati glasov o mukah in trpljenju, o križevem potu, ki so ga hodili goriški Slovenci, Avstro-ogrska avtokracija je dala skrbno zastražiti mejo, da ni mogla nobena vest v tujezemstvo, ki bi pokazala divjanje avstro-ogrske avtokracije v pravi luči. Čakati je bilo treba dozda, da se dvigne zavesa in vidi, kaj so pretrpeli goriški Slovenci v svetovni vojni.

Komaj je izbruhnila svetovna vojna, že je črnožolta avtokracija obrnila svoje oči na inteligentne goriške Slovence, v katerih je videla svoje naravne nasprotnike, ker je od nekaj po očimsko ravnala z njimi. Zandarji, policaji in detektivji so polovili vse inteligente, ki so bili na sumu, da niso navdušeni za črnožolto avtokracijo. Aretacije so bile na dnevnem redu, prizanašali niso nobenemu sloju, kajti aretirali so akademično naobražene ljudi, rokodelce in kmečke fante. Te ljudi so gonili iz zapora v zapor, dokler jih niso prignali na ljubljanski grad, kjer so bili internirani kot nevarni ljudje habsburških interesov. Kadar so gnali te nesrečnike, se je zbrala ulična drhal, nahajkana od duhovnov, udanih z dušo telesom Francožefu kot vladarju po milosti božji, ki jih je zasramovala na najostudnejši način. Razmere so postale še hujše, ko se je Italija pridružila zaveznikom in je vstopila v vojno. To trpljenje opisuje dr. S. F. v mesečniku "Demokracija". Med drugim pravi S. F., da je bilo izmed 107 slovenskih občin, neštevilni mesta Gorice, 33 občin porušeni, 35 poškodovanih, oropanih pa nad 75. Vseh prizadetih občin je bilo 80, v katerih je bilo po statistiki 22,106 hiš. Od teh je popolnoma porušeni 8,994, poškodovanih 3,747, popolnoma izropanih pa 14,736 hiš. To je slika, ki jo podaja S. F. v "Demokraciji" in ki pove jasno, kaj so goriški Slovenci pretrpeli.

Ali s tem še ni končano trpljenje goriških Slovencev, ki stremijo po združenju z Jugoslavijo. Ostali so na italijanski strani demarkacijske črte in italijanski imperijalisti napenjajo svoje moči, da ostanejo goriški Slovenci proti svoji volji pod Italijo. S to željo pa pričnanjajo za goriške Slovence nova trpljenja. Preje jih je mučila in trpinčila črnožolta avtokracija, ker je videla v njih naravne zaveznike entente, zdaj so v nevarnosti, da jih zadene jeza italijanskih imperijalistov, ker se žele združiti z Jugoslavijo.

Usoda Goriške baje še ni odločena, zato je važno, da Jugoslavija ne popusti niti za las od Wilsonovih točk, po katerih se ne more nobenemu narodu vsiliti vlade, za katero ne mara. Stirinajst Wilsonovih točk je navdušilo Američane, da so vstopali prostovoljno v ameriško vojsko in da so z izrednim junaštvom naskakovali nemške postojanke na francoskem bojišču. Stirinajst Wilsonovih točk je povzročilo, da se je pojavila revolucija v državah centralnih sil in da je odpovedala vojaška disciplina v armadah centralnih sil. To so zgodovinski fakti, ki govore jasno kot beli dan, da je Wilsonovih 14 točk pripomoglo do tega, da je svetovna vojna nepričakovano hitro končala s porazom za centralne države.

Goriški Slovenci so trpeli pod avstro-ogrsko avtokracijo, ker so bili njeni nasprotniki. Ali naj zdaj delajo pokoro za to, ker so pomagali strmoglaviti to avtokracijo, ki je bila največja ovira blagostanju evropejskih ljudstev in splošnemu napredku? Ali naj se njih požitvovalnost nagradi s tem, da ostanejo pod vlado, za katero ne marajo?

Pravični ljudje bodo rekli, da je preje pestil goriške Slovence avstro-ogrski avtokratični režim, in ker so se bojevali proti temu režimu, ki je tlačila vsa ljudstva v prejšnji avstro-ogrski državi kot mora, so prišli v okove tujega imperijalizma, ako se goriški Slovenci ne dodele Jugoslaviji. Križev pot goriških Slovencev se bo nadaljeval, toda več en bo, ker ni na svetu nobena stvar večna, ampak tudi zanje pride dan združitve s svojimi brati po narodnosti in jeziku, kajti zakon narave je tak, da združuje narode v popolnejše narodne celote, ki delajo skupaj z drugimi narodnimi celotami za boljše kulturne in civilizatorne skupne interese.

Povsod so enaki - v starem kraju kakor v Ameriki.

V roke nam je prišla številka "Večernega lista," ki izhaja v ljubljani in katerega urednik zavodni delavci nazivajo "Večerna sova." Ta list ima na prvi strani križico vest, datirano 11. januarja, ki se glasi:

"Jugoslavlani ne marajo Trsta in Istre! Izjava slovenskih socialistov v Ameriki. — Clevelandski list "Ameriška Domovina" z dne 15. decembra, ki je večerj dopel v naše roke, piše v ponudnem članku "Polkovnik House in Wilson," koliko je House škodoval jugoslovanski stvari s tem, da je zahrbtno izdal Wilsonovo načelo. Članek zaključuje z besedami: "Polkovnik House je škodoval jugoslovanski stvari v korist italijanski. To je številka dveh tednih neuspehov. Številka prva je bila, ko je šla deputacija socialistov (te vodi v Ameriki sodrug Ebin Kristan, op. ur.) v imenu republiškega združenja pred senat Zedinjenih držav in tam javno povedala, da Jugoslavlani Trsta in Istre ne marajo."

Pred nami pa leži tudi "Naprejek" z dne 14. januarja, ki odgovarja na gornjo križico v "Večerni sovi" dobesedno sledeče:

Klerikalci so povsod enaki. — "Večerna sova" čeka nekaj o notici, priobčeni v "Ameriški domovini", da je socialistična deputacija, ki jo je vodil sodrug Ebin Kristan pred ameriški senat, javno izjavila, "da Jugoslavlani Trsta in Istre ne marajo". Kaj bodo te žurnalistične barabe, ki so se najbrž udeležile plemenitosti in poštenosti v političnem boju v ljubljanskim bordelih in beznicih, še vse natvezile svojim klerikalnim tepcem, ne vemo. Mislimo vsekakor, da so s svojim brzojavom o "prevratu" v vodstvu naše stranke trzali gori omenjeno notico dosegli vrhunec slovensko-katoliške lažljivosti in podlosti. Kako so naši sodrugi v Ameriki prodajali Trst in Istro Italijanom, je razvidno baš iz člankov in spomenic, ki smo jih objavili v našem listu, o delu ameriških slovenskih socialistov za osvoboditev vseh zasedenih krajev. Sodrug Ebin Kristan je storil več kot vsi ameriški in kranjski klerikalci za naše rojake v Primorju. On je organiziral vso agitacijo proti Italijanom. To priznava celo nasprotniki. Samo ljubljanska klerikalna "Večerna posoda" čeka o socialističnih izdajaleh, poslušajočih se "Ameriške domovine", ki je znano glasilo vseh ameriških klerikalnih izmečkov. Še pred kratkim smo čitali v istem listu notico, ki je vabila ameriške oblasti, da naj zapro vse tamošnje slovenske sodrugi. Klerikalci denuncirajo povsod. Kakor so na Kranjskem denuncirali pošteni ljudi avstrijskim oblastem, tako denuncirajo naše sodrugi v Ameriki. Z lažjo in denuncijanstvom hočejo zmagati. Naj bog in ljubljanski škofijski ordinarijat blagoslovita njihovo poštno krščansko delo!

Zadostuje. "Naprejek" odgovor naj bo za enkrat tudi odgovor slovenskih socialistov v Ameriki. Ali si niso res enaki kakor gnili jajce gnilemu jajcu tukaj in v starem kraju!!

Hindenburg in Ludendorff sta obtožena vseh zločinov.

Pariz. — Zavezniška obtožnica proti Nemeem ima Hindenburga in Ludendorffa na čelu vseh zločinov, ki so naštet. Štiri strani obtožnice so posvečene samo njima. Obtožena sta požiganja bivalšč, zastrupljanja vodnjakov, onesnaženja pokopališč, tatvine ameriških živil v Belgiji, destrukcije 150 belgijskih vasi, nepostavne organiziranja delavskih bataljonov v invadiranih krajih, prisiljenja belgijskih in francoskih žensk k delu za nemško armado nepostavnih deportacij, umorov, ropov in nebrojnih drugih hudodelstev.

Angliji tope srebrni denar.

London. — Oblasti so odkrile, da mnogi ljudje tope srebrni denar in ga prodajajo kot srebrno kovino, ki ima večjo vrednost kakor v obliki denarja ali papirnatega denarja. Nepostavna trgovina, te vrste prinaša lep dobiček.

DOPISI.

Fayette City, Pa. — V tukajšnjem bližnjem premogorovu se je pripetila 31. januarja t. l. nesreča, ki je zahtevala življenje rojaka Jožefa Škrija, člana društva "Sloga v tujini," št. 224 SNPJ. Pri delu v premogovnem rovu se je nad njim utrgala plast kamena in premoga in ga pokopala pod soboj. Nesrečnej je bil na mestu mrtev. Star je bil šele 30 let. Doma je bil iz vasi Vremenski Britof na Primorskem. Tukaj zapuša ženo s štirimi nedorastlimi otroci.

Pogreb pokojnika se je vršil 2. februarja in je pokopan na tukajšnjem katoliškem pokopališču. Pogreba se je udeležilo društvo "Sloga v tujini," št. 224 SNPJ in nekoliko članov tukajšnjega društva N. H. Z. in precejšnje število drugih rojakov.

Pokojnik je bil zvest in agilen član našega društva in radi tega ga bomo zelo pogrešali. Kot marljiv delavec in dober družinski oče je bil čislán v celi naselbini. Spoštovan je bil od vseh rojakov, ki so ga poznali.

Družini pokojnika moje najiskrenejše sožalje. — John Gartner.

Dietz, Wyo. — Dietz je mala a prijazna naselbina. Kar se tiče snage, se pa družba, ki takorekore lastuje tukajšnjo naselbino, niti najmanj ne briga. Njena edina briga je, da dobi plačano hišno najemnino.

Od 1. januarja t. l. smo dobili novega gospodarja. Prejšnja družba je namreč prodala vse tukajšnje rove in zemljo, kakor se sliši, za okrog 7 milijonov dolarjev. Družba, ki je kupila tukajšnje okoliške rove, se imenuje "Sheridan Wyo. Coal Co."

Ta družba mora biti zelo "usmiljena" in ne dopusti, da bi premogarji delali preveč in nam da dovolj poštenje. Delamo namreč tri do štiri dni na teden. To da stanovanja je pa takoj področila. Cene raznih življskih potrebščinam tudi vedno plezajo navzgor. Valed tega družinski oče s strahom zre v bodočnost.

Španska influenza je tudi prišla rogovoliti v tukajšnji okolič. Obolelo je že precej oseb in nekaj jih tudi že podleglo tej bolezni.

Zima je tukaj nenavadno hitro nastopila. Sneg je zapadel že meseca oktobra in mirza smo imeli že več kot dovolj. Toda vse to ni oviralo ptice štorčlje, ki se je oglasila v tukajšnji naselbini pri tleh slovenskih družin, pri Leopold Podgorniku, kateremu je pustila čvrstega sinčka, pri Jakob Primožiču, kateremu je tudi podarila sinčka in pri družini Michael Magari, kateremu je pa podarila brčko hčerko. Vsem trem družinam moje najiskrenejše čestitke.

Društvo tukajšnjih pečlarjev se vedno bolj množi. Vzrok temu bo najbrže velika draginja za stanovanje in hrano, ki stane od 40 do 50 dolarjev na mesec. Poleg tega pa še perilo. Tako je rednih stroškov za samega okrog 60 dolarjev na mesec. Pečlar pa kuha in peče, kadar se mu poljubi in kadar ima kaj evenka v žepu. Nekateri pečlarji so dobro pokrovani s srebrnimi dolari in ako hoče kaka slovenska evetka dobiti najlepšo poročno darilo v podobni hranilne knjižice z vsebino precej stotakov, naj se obrne na tukajšnji pečlarski klub.

V kolikor se tiče dela v tukajšnjih rovih, še ni preveč naporno, kot je v nekaterih rovih. Tukajšnji rovi so vsi v dobrem stanju razun rova št. 7, ki bo v kratkem izrpan, kakor se sliši. Najbogatejši rov na premogu je pa rov št. 8, v katerem je premogova plast debela nad 40 čevljev. Na enem mestu je ta plast prekopana, da vsakdo lahko vidi to naravno bogastvo. Marsikateri ogleduje z občudovanjem to velikansko plast črnega dijamanta. Rov je še nov in v njemu je vposlenih nad sto delavcev. Premog kopljejo s strojem in delavec nakladajo nakopani premog. Prostori so visoki od 10 do 14 čevljev. Podpor ne rabimo nobenih razun na bolj važnih krajih in križiščih. Družba plačuje delavce po 66c in pol od tone za nakladanje premoga.

Apeliram na vse rojake, da se naj naročijo na list "Prosveto" ki je edini slovenski delavski tudevnik. Vsak rojak bi moral bi-

Ameriške vesti.

VOJNA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA BO DRŽAVNA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA.

Washington, D. C. — Ker so se pričele širiti nekatere neutemeljene govorice, da bo vlada izročila vojno življsko zavarovanje po petih letih po oficielnem proglasu miru privatnim družbam, je ravnatelj tega urada R. G. Cholmely-Jones izjavil, da je namen te govorice odvračati vojake od te življske zavarovalnice. Izjavil se je, da bo vlada po petih letih po proglasu miru reorganizirala to zavarovalnico in ustanovila vladno življsko zavarovalnico.

Valed tega je ravnatelj tega urada izdal poziv na vse odpuščene vojake in mornarje poziv, da naj redno plačujejo svoje prispevke in oni, ki so že opustili to zavarovalnico, da se zopet priključijo. Vsak odpuščen vojak ali mornar lahko obnovi to zavarovalnico in sicer v teku 13 mesecev po odslužitvi iz armade, ako pošlje za dva meseca pristojbino, katero mora plačevati. Poleg pa še mora izjaviti, da je zdrav, kot je bil ob času odpusta iz armade. Po trimesečnem odpustu iz armade in ako je zaostal z plačevanjem pristojbine, pa lahko obnovi vedno, ako pošlje enomesečno pristojbino brez vsake izjave o zdravju.

VLADNA KAMPANJA ZA RAZPEČAVANJE VOJNOHRANILNIH ZNAMK V ZAPADNI PENNA.

Pittsburgh, Pa. — Odbor za razpečevanje vojnohranilnih znamk in certifikatov za državo Pennsylvanijo je započel v zapadni Pennsylvaniji veliko kampanjo. V ta namen bo razdelil en milijon posebnih brošur, v katerih se opisuje pravilno varčevanje in nalaganje prihrankov v vojnohranilne znamke. Te knjižice bo razposlal na vsa društva in klube.

TEŽKA KAZEN ZA LOVCE.

Washington, D. C. — Iz urada poljedelskega departamenta se poroča, da je bil neki lovec v državi Michigan kaznovan s 500 dolarji denarne globe, ker je v prepovedanem času streljal divje racce. V Connecticutu je bil nek lovec obsojen na tri leta ječe za kršitev tega zakona. V Missouriju sta bila dva lovca kaznovana, ker sta lovila divje gosli s pomočjo zrakoplava.

Rojake opozarjamo na zakon, ki prepoveduje streljati divje racce in gosli, ker je kazen zelo težka za vsak prestopke v tem oziru. Držijo naj se strogo navodil, katere dobijo zajedno z lovskim dovoljenjem. Kakor poroča poljedelski departament, je vsako leto kaznovanih veliko lovcov, ki kršijo lovske zakone.

PROHIBICIJA JE ZELO DRAGA REČ.

Washington, D. C. — V kongresu se čimdalje bolj širi spoznanje, da je prohibicija zelo draga reč. Republika ne bo le izgubila vsako leto do štiri sto milijonov dolarjev na davkih, ampak bo morala izdati še posebej od osem do dvanaest milijonov dolarjev na leto za uveljavljenje prohibicije. Ti fakti so prišli na dan, ko so debatirali, da kongres dovoli denar za stražnike, ki bodo stražili žganje. Zdjaj je okoli devet in šestdeset milijonov galon žganja v raznih skladiščih. Celo prohibicijonisti zdaj menijo, da je treba nekaj storiti, da se vlada reši tega žganja.

VLADILNA LADJA SE JE POGREZNILA.

Gallipolis, O. — Vlačilni parnik "J. T. Hatfield" je dobil luknjo v njegovem telesu, ki je bil privezan k obrežju. Pogreznil se je v dvajset čevljev globoki vodi in deloma prekuenil. Moštvo se je tekelo na suho. Parnik cenijo na \$75,000. Potapljači bodo skušali za silo zamašiti luknjo, da ga zopet potegnemo iz vode.

ti naročnik tega lista, ki je last Slovencev, odnosno članov SNPJ. — Janes Burkel.

IZBRUHI DELAVSKEGA SOVRAZNIKA.

Washington, D. C. — Ko je prišla na razpravo postavka v proračunu za izvršitelje industrijskih sporov, se je oglašil za besedo kongresnik Blanton, demokrat iz Texasa, da dokáže svoje sovražstvo do organiziranega delavstva. V svojem govoru je dejal, da je bilo v vojnem času šest tisoč stavk, ki so ugodno končale za delavce. Napadel je tudi delavski departament in trdil, da delavski departament pošlje vedno take izvršitelje, da izravnavajo spor, ki so naklonjeni delavcem. Končen je pa strokovno organizirano delavstvo primerjal s kluko 5,000,000 mož, ki na čelu z Gompersom vlada v Združenih državah. Svoje zaničevanje do delavcev je pokazal s temile besedami: "Kongres je vselej odnehal napram diktatorju sužnjem v tej deželi."

Za kongresnika Blantona je pet tisoč strokovno organiziranih delavcev klika. Delavci naj si dobro zaponujajo to besedo, ko bodo v jeseni njegovi demokratični tovarši beračili za glasove pri njih. Takrat seveda ne bodo zmerjali delavcev s klikarji, ampak nagovarjali jih bodo z gospodi volile. Ali s temi govorancami se Blanton ni pokazal vse svoje mrznje do organiziranega delavstva. Predlagal je tudi, da se črta postavka \$12,000 za drugo predsednikovo industrijsko konferenco.

DELO BLAZNEŽA.

Pine Bluff, Ark. — Zamoreu George Wicksu se je zmešalo in ustrelil je mestnega detektiva C. C. Flynna in nekega zamorca poznanege pod imenom "Memphis Slim." Po izvršenem umoru se je zabarikadiriral v neki hiši blizu sredine mesta, kjer se je bojeval še skozi tri ure. V tem boju je bil ubit on, S. Soltz, sedem oseb je pa bilo ranjenih.

ANGLIJA IN RUSIJA SE POGAJATA ZA MIR.

(Nadaljevanje s 1. strani.)
gajajo s trgovskimi tvrdkami in za trdno se pričakuje, da bo Lloyd George na prihodnji seji predlagal mir.

London, 7. feb. — Vplivni Američani, prijatelji Poljske, svetujejo poljski vladi, da naj hitro sklene mir s sovjetsko Rusijo. Ker je tudi Anglija tega mnenja, je pričakovati, da poljska vlada obrne Franciji hrbet in podpiše mir.

Pariz, 7. feb. — Ministrski predsednik Millerand je izjavil večerj v parlamentu na mnoge interpelacije, da nobena zavezniška država še nima določnega programa napram sovjetski Rusiji. Po njegovem mnenju so sovjeti napadni, ampak on upa, da se razmere v Rusiji uredijo brez intervencije od zunaj. Millerand je tudi govoril o prijateljstvu med Poljsko in Francijo in če bo prva napadena, ji bo zadnja pomagala.

Tokijo, 3. feb. — (Zakasnelo.) Dve ruski bojni ladji, napolnjeni s častniki generala Rozanova in njihovimi družinami, sta pripluli danes v pristanišče Tsugura.

(Tsugura je na zapadnem obrežju Japonske. Ta vest pomeni, da so socialni revolucionarji le obdržali Vladivostok in da so ostanki Kolčakovih čet zbežali na Japonsko.)

AMERIŠKO DELAVSTVO V POLITIČNEM GIBANJU.

(Nadaljevanje s 1. strani.)
ne spe, tako pa tudi ne dremajo delavci, kajti "New Majority" prinese vsaki teden nove uspehe delavske stranke, ki se zdaj tako hitro organizira, kakor se do zdaj še ni organizirala nobena politična stranka v Ameriki.

Politično gibanje se je tako razširilo med delavci, da se delavci več ne ozirajo, kaj poreče Gompers o tem gibanju, ki je nasprotni taktiki, da se delavci organizirajo v svoji politični stranki, ampak je zagovarjal taktiko, da delavci volijo delavcem prijazne kandidate ne glede na to, h kateri strani pripadajo. Mr. Furuseth, vodja organiziranih mornarjev, je nekoč dejal, da ameriško delavstvo stoji pred faktom, da se organizira v svoji politični stranki, če ne, je v nevarnosti, da izgubi pridobljene pravice. Ako se bo Gompers upiral temu faktu, se mu lahko pripeti, da ostane general brez armade.

Inozemstvo.

Nikita je postal borni slikar.
Pariz. — Bivši črnogorski kralj Nikola je postal botanik in amaterski slikar, ko je izgubil vsako upanje, da dobi še kdaj svoj prestol nazaj.

(Vest pred par dnevi, da je Nikita v Albaniji, kjer vodi proustovalje v Črno Goro, je bila vse, kakor pretirana.)

Ropar d'Annunzio.

Trst, 7. feb. — D'Annunzijevo arditio so ugrabili rušila "Carlo Alberto Racheia", ki je plul iz Brindisija v Pulj. Dalje so d'annunzijevo vpleni vlak z žilavili v St. Petru na Krasu in ga odvedli na Reko.

Oseba lastnina Habsburžanov prodana.

Ženeva. — Avstrijska vlada je prodala osebo lastnino bivšega cesarja Karla, obstoječo iz zlatnine in raznih dragocenih umetnin, za 250 milijonov kron.

Stavka železničarjev v Macedoniji.

Atene, Grška. — Železničarji v Macedoniji so zadnji teden zastavljali za povzicanje mezde.

Izboljšane razmere v Rusiji.

London. — Brezlična brzojavka iz Moskve sporoča, da je sovjetska vlad vsled zmage rdeče armade in napredka v organiziranju živežnih potrebščin sklenila povečati odmere kruha na eden funt dnevno za vse delavce, ki delajo osem ur, dočim so vsi ostali uslužbenci sovjetov in v socializiranih podjetjih premešeni v prvo živežno kategorijo. Vlada je obljubila, da se bodo živežne razmere stalno izboljševale.

Civilna vojna na Irskem

Londonderry, Irsko. — Polisti in vojski so v soboto vlomili v več stanovanj republikanov in tri so zaprli. V nekem stanovanju so našli večjo količino orožja in bomb.

Dublin, Irsko. — Obšinski svet je poslal zahtevo angleški vladi, da naj izpusti župana Kellyja, ki je bil izvoljen pred nekaj dnevi in kateri je še zaprt v ječi Wormwood Schubbs na Angleškem. Neki republikanski občinski svet.

Iščem svojega bratranca

Antona Brancel po domače Kolečev iz Gornjega. Pred dvema leti bil je pri meni, ter odšel potem v Michigan in ženo delati, pisal mi je enkrat od kar je "Flu" pa ni ne piše. Imam mu poročati zelo važne stvari iz starega kraja, oče so mu umrli in me prosijo sorodniki, naj izvem za njega. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njega, naj mi to sporoči ali pa naj se mi kam oglasi na moj naslov: John Rupert, P. O. Box 395, Eveleth, Minn.

SVOJE ROJAKE ZDAJ ZOPET LAHKO DOBITE V AMERIKO.

Priseljeniške postave ostanejo še zmeraj v veljavi kot pred vojno. Svoje rodbino lahko dobite v Ameriko. Podpisani vam bo dal navodila, kako dobiti v kraju potne liste. Pišite, ali se pa osebno obrnite na znanega rojaka Matijo Skender, Javnega Notarja, 5227 Buttler Street, Pittsburgh, Pa. On vam bo stvar uredil in pojasnil. (Adv.)

RAD BI ZVEDEL.

Podpisani John Pezdler iz Štepanške Štrange, želim izvedeti za mojega znanca iz starega kraja Franka Kosce, ki se je lansko leto nahajal v Youngstownu, O. Sporočiti mu imam nekaj zanimivih novic iz starega kraja. Kdor ve za njegov naslov, je prošeni, da mi ga naznači. Če pa sam bere, naj se mi javi.

John Pezdler,
Box 347, Girard, O.

Začimbe, žilice in najraznovrstnejša

DOMAČA ZDRAVILA
katera priporoča magr. Kneipp, imam vedno v zalogi.
Pišite po brezplačni snik.
MATH. PEZDIE
P. O. Box 772, City Hall Station,
NEW YORK CITY.

tovalce je predlagal, da se odstrani angleški grb iz zbornice, ki predstavlja, fevdalno oblast, barbarizem in je simbol sužnosti. Predlog je bil odložen.

Misteriozni brezlični signali.

Milan, Italija. — Dr. Hubert Bianchi, ki je dolgo vrsto let direktor postaje brezličnega brzojave v Regiju, je tudi mnenja, da misteriozni signali prihajajo z drugih planetov, mogoče z Marsa. On je tudi slišal take signale leta 1905, ki so bili ritmični, toda razjasniti jih ni bilo mogoče. On je takrat smatral, da morda prihajajo z neznane postaje, kje na Japonskem, ali pozneje je zavrnil to teorijo.

Strah pred novo turško armado.

London. — Sem so prišle zanesljive informacije, da se v Anatoliji (Mala Azija) rapidno organizira nova narodna turška armada, ki ima nalogo braniti Carigrad.

grad in celoto Turčije. Središča gibanja so v Koniji, Sivasi in Angori. Vodji gibanja sta Mustafa Kemal paša in Enver paša. Zadnji je baje že pripravil armado 35,00 mož za operacije v Armeniji.

Črnogorci ubili 150 Srbov?

Pariz. — Črnogorski odbor za zunanje stvari, ki ima svoj stan v Neuillyju, je zadnje petek izdal poročilo, ki se glasi, da se neprenehoma vrši bojevanje med črnogorskimi vstaki in Srbi. V boju okrog Podgorice je bilo pred kratkim ubitih 150 Srbov in 300 ujetih; Srbi so tudi izgubili tri topove in šest strojnic. Srbi so izpraznili Podgorico in požgali več vasi.

RAD BI IZVEDEL.

za rojaka Charles Taufferja. Pred letom dni nahajal se je v East Helena, Mont. Če kdo iz cenjenih rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi to naznači, ali pa naj se mi sam prijavi, ker drugače bom primoran obelodaniti zakaj ga iščem. Moj naslov je: Math Bergant, P. O. Box 32, Mineral, Kans.

POTEBUJEMO

dekleta 15 do 16 let stara za navadno lahko delo v naši novi tovarni. Ugodna prilika s poučeno karo od vseh strani, vse moderne ugodnosti, da je delo prijaznejše za vas. Ihtno damo za kupno ceno. Damo izvrstno dobro plačo in bonus. Stalno delo in prilika za napredok. Oglasite se na:
1516 S. Wabash Ave., 3rd Floor
Chicago.

INFLUENZA.

S povrnitvijo epidemične "Flu" proti nevarnost. Varujte se in vado drugino s tem varujete vaše zdravje. Prva znamenja so vnetje oči, spušcanje iz nosa, bolečine v hrbtu, glavi in mišicah, mrz, mrzlica in nenavadno utrujenost. Kot preprečilo in prvo zdravilo mi priporočamo sledeče: Grgljanje v grlu in ispiranje nosa s Severov Antiseptol, rabite en del tega in tri dele tople vode. Za slučaj prehlada ali mrzlice vzemite po eno Severovo tableto vsake tri ure in ponovite na vsake tri ure dokler ne pride delati čreva. Ako kašljate, poslužite se Severovega balzama za pljuča. Poidite v posteljo, izpijte kaj vročega in se dobro spustite. Bodite dobro zaviti. Ako pa to ne pomaga v enem dnevu, tedaj pokličite zdravnika in poslušajte njegova navodila. Ta zdravila vam bodo veliko pomagala proti ti epidemiji, valed tega bi jih morali imeti vedno doma pri rokah. Prodaja se v vseh lekarnah po sledečih cenah:

Severa's Antiseptol, 35 centov in 2 centa davka.
Severa's Cold and Grippe Tablets, 30 centov in 2c davka.
Severa's Balsam for Lungs, 25 in 50 centov in 1 in 2c davka.

Ako vam teh ni mogoče dobiti pri vašem lekarnarju, tedaj naročite direktno od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

"Pazite na menjajoče cene."

Sedaj je mogoče poštiti denar v staro domovino in sicer na Slovensko v kronah, v kralje zasode po Italijanih pa v lirah.

Sedanje cene so s poštnino vred:

100 kron	\$1.25	500 kron	\$ 6.00
200 kron	2.40	1,000 kron	11.30
300 kron	3.60	5,000 kron	56.00
400 kron	4.80	10,000 kron	111.00

Potuje se tudi lahko v staro domovino, toda parniki so prepolnjeni; tisoč ljudi čaka na prostor, a parnikov je za sedaj le kaj malo, zato je bolje, da vsakdo malo potrpi, da se razmere zboljšajo.

Za pojasnila pišite na:

FRANK SAKSER,

22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

VAŽNO ZA POTNIKE.

THE CENTRAL MERCANTILE BANKA V NEW YORKU sedaj lahko pošilja denarne pošiljate s polno bančno garancijo po najnižjem dnevnem kurzu v treh ali štirih tednih na vse kraje sveta po pošti ali po bančni nakaznici ali pa v treh do štirih dneh po kablju.

PRESKRIBIMO POTNE LISTE osebam, ki žele odpotovati v Jugoslavijo, Romunsko ali Italijo v teku štirindvajsetih ur, za Polsko v dveh tednih, za Čebo-Slovakiijo, Ogrsko, Nemčijo in Nemško-Avstrijo pa v času treh do štirih tednov, ako smo sprejeli od osebe stari potni list in štiri slike, ki ne smejo biti večje od 3x3 palcev.

PAROBRODNI LISTKI za vse kraje sveta — za tja in nazaj se prodajajo po dnevnih cenah. Ako želite dobiti sem svoje sorodnike ali prijatelje iz kateregakoli kraja v Združene države, vam z veseljem pomagamo preskrbeti potni list in vse potovalne listine za nje. Prostor na parobrodu se preskrbi in zajamči, proti majhnemu vplačilu.

KUJUJEMO IN PRODAJAMO TUJEZEMSKI DENAR IN BONDE SVOBODE vseh velikosti po najboljših dnevnih cenah.

POMOČ IN POJASNILA DAJEMO BREZPLAČNO pri izdajanju potnih listov in pri plačevanju davka.

A KO SI ŽELITE PRIHRANITI vaš trdo prisluženi denar, obrnite se v svojem interesu najprvo do nas in mi vam z veseljem pomagamo popolnoma brezplačno z vsemi potrebnimi pojasnili in podatki. **PIŠITE SE DANES, TAKOJ.**

THE CENTRAL MERCANTILE BANK OF NEW YORK

69 Fifth Avenue New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.
GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODBOR.
Predsednik Vincenc Celnher, podpredsednik Anton Hrust, Box 140, Cannonsburg, Pa., sodnik gl. tajnik Math Turk, tajnik bolniškega odbora Paul Berger, blagajnik Frank S. Tavehar, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODBOR.

Jelo Ambrožič, predsednik, Box 351, Cannonsburg, Pa., John Underwood, 400 May St., Springfield, Ill., Martin Zelesnikar, Box 376, Barberton, Ohio, Jos. Radick, Box 432, Smithton, Pa., Frank Somrak, 5400 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODBOR.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZMOKNO OKROŽJE: Rudolf Peterich, Box 438, Bridgeville, Pa., Anton Radick, Box 73, Wick Haven, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugoslov. Leo Kukar, Box 246, Gilbert, Minn., za slovenske.

Nadzorni odbor.

Mati Petrovič, predsednik, 19317 Waterloo Rd., Collingwood, Ohio, Jakob Ambrožič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., Jos. Kalan, 1007 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Celnher, Jelo Ambrožič in Mati Petrovič.

POZOR! — Korrespondenca s gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole: VSA PISMA, ki se nanašajo na glasilo gl. predsednika se naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE se naslovi: Bolniški tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vse se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse priglasbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, njegov naslov je zgornji.

Vsi povelji na gl. porotni odbor se naj pošiljajo na naslov: Jelo Ambrožič, Box 351, Cannonsburg, Pa.

Vse priglasbe proti uredništvu glasila se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, manjvala, oglasi, naročila in spili vse, kar je v zvezi s glasilom, jednota, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

RESNICA

je, da mnogi ne vedo, kje bi namogli biti najceneje, najhitreje in najugodnejše potraženi take glade DENARNIH POŠILJATEV, kakor tudi FOTOVANJA v stare domovine, — in

RESNICA

je, da se vas to določilo pri vsotransko priznani in pod državnim nadzorstvom se nahajajoči bančni trdniki

EMIL KISS,

katera že nad dvajset let pošilja našim ljudem denar v staro domovino in ima vedno najnižje cene.

Denarne cene se sedaj zelo nestalno, valed česar mi istih ni mogoče oglašati. Pripravljeni pa bodite, da bodeda dobili na svoj denar VEDNO najvišjo vrednost.

POTNIKOM SE PRESKRBE VSA URADNA DOVOLJENJA ZA POTOVANJE BREZPLAČNO!

VSAKO PO TEJ TVRDKI IZVRŠENO DELO JE POPOLNOMA GARANTIRANO!

Za vsa potrebna pojasnila obrnite se na:

EMIL KISS, BANKER,

133 Second Ave., cor. 8th St., New York, N. Y.

SPREJEMA HRANILNE VLOGE IN PLAČA 4% OBRESTI!

VENDAR ENKRAT

PRVI DIREKTNI PAROBROD ZA DALMACIJO!

Canardov parobrod "PANNONIA" odpluje direktno v Dubrovnik dne 31. januarja. Rojaki, ki žele potovati s tem parobrodom, naj bodo v našem uradu v New Yorku še dne 16. januarja. Ni se njim treba ničesar baviti, mi jim vse uredimo v New Yorku. Uporabite to priliko, da se lahko odpravite domov nemoteno brez vsakih neprilic. Seboj lahko vzamete kolikor vam drago prtljage. Vase (kufre) kovčke poklijete po ekspresu na naš naslov in mi se pobrigamo sanja. Sporočite nam kdaj pridete v New York tukaj vas bode počakal na postaji naš človek.

DENAR V STARI KRAJ.

Mi pošiljamo denar v vse kraje naše mila domovine; hitro, točno in ceno. Denar vam jamčimo. Pošite se pred ljudmi ki vam dajejo več denarja kakor je v resnici vreden. Pošiljamo denar tudi brezjavnno, troški za brozjavo pošiljatev so \$2.50.

Ako si želite kakršnegakoli nasveta glede pošiljanja denarja, potovanja v domovino, dobiti svojce sem iz domovine v Ameriko, se vseh obrnite do nas za pojasnila in mi vam dobro, točno in po najnižji ceni ustrezamo.

100 Kron za\$1.10

NEMETH STATE BANK

1597 Second Ave.,
New York, N. Y.

10 E. 22nd Street,
New York, N. Y.

POZOR SLOVENCI!

Cepu trpite grozne bolečine na revmatizmu in drugih notrajnih boleznih? Brez vankne bolečine ozdravite, ako se poslužite ugodne prilike!

S CHIROPRACTIC in z električnim zdravljenjem vas popolnoma ozdravi vseh kroničnih bolezni. Najstarejši zdravnik na tem renu.

Vse pojasnila dobite brezplačno v moji pisarni.

DR. LORENTZEN,

Miners' Bank Bldg. -1- -1- Eveleth, Minn.

LITTLE JULIUS SNEEZER

— Da, dečko! Jaz trzim z piluli že celo moje življenje. — Prodaj sem jih že stotinam in stotinam. — Ali so pa dobre vaše pilule? — Gotovo. Dosedaj se ni še nihče pritožil. — Gotovo, da se ni. Kajti mrljki ne morejo govoriti.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Valutno vprašanje. Ljubljana, 27. dec. — O valutni anketi, ki se je vršila v Beogradu 15. t. m., prinaša zagrebški "Obzor" jako obsežno poročilo. Navzoči so bili finančni ministri, njegov pomočnik dr. Baljkić, od trgovinskega ministrstva dr. Radosavljević, nadalje grof Kulmer, dr. Brezigar, dr. Juraj Brbanić in dr. J. Krajač. Vprašanje je bilo, ali je krona zamenljiva za državni ali bankovni dinar ter v kakšnem razmerju. (Ministrstvo ima v mislih v zvezi s kurza na belgradski borzi razmerje 1:4.) Dr. Vrbanić in dr. Krajač sta podala jako obširna mnenja. Oba sta branila krono, posebno poudarjajoč njeno kupno silo. Osebita so zanimiva in temeljita izjava dr. Krajača. Kako stališče je pri tej priliki zavzel poslanec Brezigar, iz "Obzora" poročila ni razvidno. Dne 17. t. m. se je po tem vršila anketa glede emisijske banke in njene preuredbe. — Dne 19. t. m. se je vršil važen ministrski svet od 16. do 21. Razpravljalo se je o rešitvi našega valutnega vprašanja in je finančni ministri dr. Veljkovič razvil svoj že znani načrt ki obsega sledeče točke: Narodna banka se ima reorganizirati in razširiti državo. Vselej tega bi morala svoj delokrog na teritorij vse naše Narodna banka prevzeti že nastajene množice državnih dinarjev kot svoj nove in potegniti avstrijsko krono iz prometa, zamenjajo jo z dinarjem. Novi bankovci bi se glasila na eni strani na krono, na drugi pa na dinarje in sledi po relaciji 4:1. Na ta način bi dobil posestnik 40 kron pri zamenjavi bankovcev, glaseč se obenem na 40 K in na 10 dinarjev. Ta novi denar bi se ize-

načil s sedanjim srbskim dinarjem, tako da ne bi obstajala med obema bankovcema nikakva razlika. Pokritje, ki je ima sedanja Narodna banka na razpolago, bi služilo za pokritje tudi teh novih bankovcev. Narodna banka ima sedaj 770 milijonov dinarjev v zlatu in srebru, poleg tega pa ima tirjati od francoske banke 280 milijonov frankov v papirju, ki bi istotako služili v pokritje. Proti temu načrtu so se izrazili razni pomisleki in so nekateri ministri izrazili mnenje, da je treba razjasniti nekatere točke in potem izvesti nekatere izpremembe v načrtu finančnega ministra. Domneva se, da se bo rešilo to vevlačno vprašanje tekom prvih dni prihodnjega meseca. Po ekspozeju finančnega ministra dr. Veljkoviča na seji ministrskega sveta so izrazili nekateri ministri mnenje, da se mora valutno vprašanje čimprej rešiti. Osebito ministra Svetozar Pribičević in dr. Albert Kramer sta izrazila mnenje, da je treba to vprašanje rešiti z ostalimi ekonomskimi vprašanji, posebno pa, da se podvzamemo vse, da se pri tej valutni reformi ne zvišajo cene. Izrazila sta tudi mnenje, da se ne sme rešiti ta načrt na ta način, da bi se oškodovalo prebivalstvo pri prehodu iz kronske na dinarsko veljavo.

Vrnatv vojnih ujetnikov iz Italije. — Beograd, 6. januarja. — Jugoslavanski poslanik v Rimu, gosp. Antonijević se je sporazumel z italijansko vlado glede repatriacije jugoslovanskih vojni ujetnikov. Vsak teden bo odpotoval transport 200 mož. Bržkone presega število vojni ujetnikov vsoto 30.000 mož. Vojni minister Hadžić je ukazal poveljniku 4. armade v Zagrebu, naj pripravi vse potrebno za prejem teh jugoslovanskih vojakov. Povodom tega je bil poveljnik dravske divizije general Smilja-

nič pozvan v Zagreb. Odrejeno je tudi, da bodo repatriirani vsi jugoslovanski podaniki, ki so bili med vojno internirani v raznih zaveznikih državah. Z ozirom na to javlja Reuterjev urad iz Londona z dne 1. januarja: "Times" objavlja depešo iz Splita o izpustitvi jugoslovanskih vojni ujetnikov. Iz Italije dospejo v Split vsak dan jugoslovanski ujetniki v skupinah po 200 do 300 mož; to kaže jasno, da je italijanska vlada zavzela spravljivo stališče v dalmatinskem vprašanju.

Iz italijanskega ujetništva so poslali svojim znancem novaletna voščila sledeči: Četovodje: Jirasek, Ostrin, Božić, desetniki: Cevnik, Flure, Petrić, Miklavčič, Pečoler in pešci: Cestnik, Rogina, Pangarsie Baš, Perko, Bačani, Brumec, Veber, Urbanček, Anko, Arčko, Arhar, Ančnik, Krmelj, Valjavec, Mulej, Mezner, Devčić, Budković, Sorth, Jezza, Stofricar, Križnik, Zupančič, Kjanšek, Konetec, Jakob, Strmšek, Blažič, Sterle, Grilj, Ugovšek, Jernej, Breznik, Petak, Bezaj, Radanovič, Večerina, Silišić, Letica, Železnikar, Toplak, Cestnik, Fistrovič, Polajner, Peček, Crešmer, Lipovec, Stojanšek, Praznik, Tanjko, Pešut, Japč, Pozniš, Ogorelec, Habjančič, Kirbus, Skoberne, Stampfel, Vitez, Nevrkla, Kurtović, Malež, Fietjon, Eregg in Valič. — Ujetniki pišejo, da se jim slabo godi. Praviyo tudi, da jugoslov. ujetnike ni prišel od jugoslov. rdečega križa še nihče obiskat. Vsemu delavstvu kličejo: Živela svoboda in bratstvo! Živela socialna demokracija!

Čehi odpadajo od Rima. Praga, 11. Odbor nove češke narodne cerkve pozivlje prebivalstvo k izstopu iz rimske cerkve in k pristopu k češki narodni cerkvi.

POTOP.

Zgodovinski roman.

Spisal H. Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Pri tem pa je sklenil, da si pridobi njeno srce, ter se že naprej radoval pri misli, da napoči trenutek, ko lahko razpolaga s to deklečjo mišnostjo in lepoto. Tem sanjam se je sicer ustavljalo po robu surove lice Kmiticevo, toda to je bilo za mladega kneza le nova vzpodbuda. Pod vplivom teh občutkov je ves vplamtel; kri je jela vreti v njem kakor v arabskem žrebu; vse strasti so oživele v njem in svetil se je tako kakor briljantje na njegovem meču.

Razgovor pri mizi je postal splošen, ali boljše, izpremenil se je v splošno soglasje pohvale in hlinbe za kneza Bogoslava, katere je ta poslušal z rahlim nasmehom, toda brez posebne zadovoljnosti kot nekaj navadnega in vsakdanjega. Najprej so se pomenkovali o njegovih bojnih činih in dvobojih. Imena, premaganih knezov mejnih grofov in baronov so se sipala kakor z rokava. On je le časih pa časih dodal še katero ime. Poslušaleci so kar strmel, knez vojvoda pa je gladi svoje dolge brke; naposled reče Ganehof:

"Ko bi mi tudi rod in imetje ne delala ovir, vendar ne bi hotel hoditi vaši knežji milosti na pot, torej se samo čudim, da so se predrznehi, ki se drznejo boriti z vami."

"Kaj hočeš s tem, gospod Ganehof?" odvrne knez. "So ljudje z železnim licem in zbadljivim pogledom, katerih se človek kar prestraši, ko jih zagleda. Meni pa Bog ni dal takšnih lastnosti. Mojega lica se ne vstraši ni gospodična."

"Kakor se tema ne boji baklje," odvrne prilizajoč se gospa Korfova, "dokler vsa ne zgori v ajžo."

Bogoslav se nasmeje, gospa Korfova pa nadaljuje:

"Vas, gospoda, zanimajo pripovedke o knežjih dvobojih; me ženske pa bi rade žule kaj o ljubkovanju vaše knežje milosti, o katerih so vesti segale celo do nas."

"Gotovo so bile, draga gospa, lažnjive te vesti. Vse to je izmišljeno in lažljivo. ... Snubili so me, to je resnica. Njeno veličanstvo francoska kraljica je bila tako prijazna. ..."

"Da vas je snubila za kneginjico de Rohan, omeni hetman."

"Za kneginjico de la Forse," odvrne Bogoslav. "Ker pa srečam ni moglo zapovedovati ljubezni, blagostanja pa mi, hvala Bogu, itak ni treba iskati v Franciji, za to ni bilo iz te moke kruha. ... Dnevi gospodični sta bili zares in obe nenavadno zali, a vendar so pri nas lepše. Ni bilo ti treba iti iz te dvorane, da bi našel takšno krasotico. ..."

Po teh besedah pogleda po strani Alenko, katere se je delala, kakor da ne čuje njegovih besed, te jela nekaj praviti mečniku rosenkemu.

"Zalih se tu ne manjka," oglaš se znova gospa Korfova, "pa vendar takšnih ni, ki bi se mogle kosati z vami glede bogastva in rodu."

"Dovolite gospa, da zanikujem," odvrne živo Bogoslav, "ker si jaz ne mislim, da bi bila poljska plemiškinja manj vredna od francoskih Rohanovk in Porsovk. Vrh tega pa so se Radzivilji še večkrat ženili s plemiškičami, kakor dokazuje zgodovina. Zagotavljam vas, gospa, da prekos plemiškinjo, ki postane Radzivilova žena, celo gospe na francoskem dvoru."

"Vrli človek!" zašepeta Aleksandri mečnik rosenki.

"Jaz sem bil vedno tega mnenja," nadaljuje knez Bogoslav, "dasi se večkrat sramujem svojega poljskega plemstva, ko ga primerjam s tujezemskim. Tam se še ni nikdar zgodilo, kar se tukaj godi, da bi zapustilo plemstvo svojega gospodarja ter ga pahnilo v tak položaj. Čeprav je francoski plemič sposoben za vse, gospodarja svojega vendar ne izda. ..."

Navzoči jamejo gledati drug drugega, pa tudi kneza z začudenjem. Knez Jan nagrbneči čelo, Alenka pa hvaležno upre svoje plave oči v Bogoslava.

Veliko potnikov.

Na tisoče rojakov se pripravljajo za odhod v stari kraj. Vsekdan se pripravljajo novi in si zagotavljajo prostor. Stotine potnikov, ki so dosedaj potovali skomi moje tvrdo so zadovoljni s mojo postrežbo. Mnogi so to jasno povedali. V vašo korist je torej, da se tudi vi poslužite domače tvrdo, drugače vam utegne biti žal, kakor je bilo že mnogim drugim, da so šli potom rasnih "čifutah" tvrdit, ki so jim dale občutiti, "po čem je judovski biznis."

New York-Havre, ali Cherbourg.
7. feb. parnik La Touraine,
14. feb. parnik Rochambeau,
14. feb. parnik Saxonie,
21. feb. parnik La Fayette,
25. feb. parnik K. A. Victoria,
28. feb. parnik La Savoie,
6. mar. parnik La Touraine,
6. mar. parnik Imperator,
9. mar. parnik Royal George,
16. mar. parnik Rochambeau,
18. mar. parnik La France,
27. mar. parnik La Savoie,
27. mar. parnik Saxonie.

New York-Trst.
Začetkom marca parnik President Wilson, koncem marca parnik Argentina.

New York-Dobrovnik-Trst.
V nekaj tednih odpluje drugi parnik na Dobrovnik in Trst. Podrobnosti še niso naznanjene. Ta vozni red je potrjen spremembi. Za gene in druge pojasnila pišite ali pa pridite na moj naslov.

Potni listi. Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

Prenočišče. Snažno, udobno in varno prenočišče po primerni ceni dobite pri meni za čas bivanja v New Yorku.

Pošiljanje denarja. Ako hočete izrabiti sedajne skrajno nizke cene in poslati kaj denarja v stari kraj, tedaj je najbolje, da ga pošljete po draftu ali nakaznici, ker je to najboljši način pri sedanjih razmerah. Jaz pošiljam denar na ta način že več mesecev.

200 kron za	2.35
500 kron za	5.50
1,000 kron za	10.75
5,000 kron za	53.000
25,000 kron za	265.00
50 lir za	3.90
100 lir za	7.50
500 lir za	36.00
1,000 lir za	72.00

Po nadaljna pojasnila pišite na

LEO ZAKRAJŠEK
70 — 9th Ave., New York, N. Y.

30 DELAVCEV ZA LIVARNO.

Dobro delovno stanje. 50 ur dela tedensko, soboto samo pol dneva. Dobra plača, delavec od kosa lahko zasluži veliko več kot pri dnevni plači.

10 delavcev za delo na yardu in sicer od kosa delo, dober delavec zasluži od 75c do \$1.00 na uro. Potrebujemo tudi 6 samokolničarjev, plača 48c na uro.

Oglasite se od 10 dop. do 5 ure pop. v

Employment uradu pri:

ILLINOIS MALLEABLE IRON COMPANY

1809 Diversey Parkway
Chicago, Ill.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO dekleta in mladeniče, nad 16 let stare za prebiranje celulojdnih novosti, oglaševalne stvari iz kože, itd. Skušenost je nepotrebna. Dobra plača. **ORUVER MFG. CO.,** 2456 W. Jackson Blvd. Chicago.

POTREBUJEMO delavce. Oglasite se na: Vogalu Polk St. Viaduct, Polk & Canal St. Chicago.

POTREBUJEMO livarje in livarske pomočnike za delo v livarni medenine. Dobra plača, stalno delo. Oglasite pri:

STROMBERG MOTOR DEVICES CO., 64 E. 25th St. Chicago, Ill.

Potrebujemo ženske za likanje belih jopičev. Delo od kosa in stalno vse leto. Oglasite se pri: **UNION LINEN SUPPLY CO.,** 4131 E. Ravenswood Ave., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO dekleta za prebiranje raznih kovinastih novosti. Čisto in lahko delo. Izkusnost nepotrebna. Oglasite se pri:

DOWST BROS., 20 N. Ann Street, Chicago, Ill.

POTREBUJEMO ženske za čiščenje in ribati, delo po dnevu. Vprašajte hišnika pri

CHICAGO BEACH HOTEL 51st Cornell ave., Chicago.

POTREBUJEMO RAZNOVRSTNE delavke ženske za delo v pralnici. Dobra plača, prijazno delovno stanje in dobra hrana. Oglasite se pri:

LAUNDRY MANAGER EMPLOYMENT ENTRANCE CONGRESS HOTEL Chicago, Ill.

MOŽKE DELAVCE potrebujemo za delo v pralnici, kuhinji in na yardu. Dobra plača. Oglasite se pri:

Mr. Peters

EMPLOYMENT ENTRANCE CONGRESS HOTEL Chicago, Ill.

50 LIVARJEV na živo želo, na floor in benč. Dober zaslužek. Nobene delavske nerednosti. Prosta pošiljatev, stalno delo. Plača vsako soboto. Oglasite se pri

EMPLOYMENT DEPT. 68 W. Harrison St. Chicago.

DEKLETA za delo pri punčpresah, strojih in pri mizi.

BOYE NEEDLE CO., 4343 Ravenswood Ave., near Montrose, Chicago.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

Ako ste se naveličali seliti se.

naokrog, iz enega na drugo delo in izgubljali ste čas in denar.

GOODYEAR vam nudi stalno delo vse leto na okrog, dober zaslužek pri delu od kosa in prilika za napredek.

DOBERO DELOVNO STANJE

Prilika za priučenje.

Ugodna prilika za neučene zdrave in močne delavce.

Oglasite se pri: Factory Employment Division

THE GOODYEAR TIRE & RUBBER CO., AKRON, OHIO.

DEKLETA POTREBUJEMO

za lahko tovarniško delo,

dobra plača in delo je

od kosa.

Oglasite se pri:

THE ADAMS & WEST LAKE COMPANY, 324 W. Ohio St., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO delavke za delo v pralnici.

NORTH SIDE LAUNDRY CO., 4723 N. Western Ave., in Ravenswood 738, Chicago, Ill.

POTREBUJEMO delavce pri punčpresah. Oglasite se pri:

H. G. SAAL CO., 4410 Ravenswood Ave., Chicago, Ill.

DELAVCE POTREBUJEMO

70c na uro.

pri

GERHARDT F. MEYNE

Wrightwood and Hermitage ave. Chicago, Ill.

POTREBUJEMO navadne delavce za delo,

plača je po 70 na uro.

Oglasite se pri:

GERHARDT F. MEYNE, 4621 E. Ravenswood Ave., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO dekleta za delo v knjigovodstvu; izučene in tudi mlade za učenje se sprejemajo. Dobra plača.

O. O. OWEN & CO., 1066 W. Van Buren st. 3rd Floor, Chicago, Ill.

LIVARJE.

Potrebujemo večje število izučenih livarjev za delo na benč in strojno delo. Delo je plačano od kosa, na živo železo in na malleable.

Oglasite se ob 7 uri dop. do 4 pop.

EMPLOYMENT OFFICE OF:

ILLINOIS MALLEABLE IRON COMPANY

1809 Diversey Parkway Chicago, Ill. (Adv.)

DEKLETA za delo pri punčpresah, strojih in pri mizi.

BOYE NEEDLE CO., 4343 Ravenswood Ave., near Montrose, Chicago.